

## Problem dini yayınların çeviri ağırlıklı olması

Akademisyen ve yazar Prof. Dr. İsmail Kara'nın Cumhuriyet Türkiye'sinde Bir Mesele Olarak İslâm adlı eserinin 2. cildi Dergâh Yayınları arasından çıktı. Laiklik, din eğitimi ve dini yayıncılık alanlarında incelemeler yapıp soru soran Kara, "En büyük problem dini yayınların çeviri ağırlıklı olması" diyor.

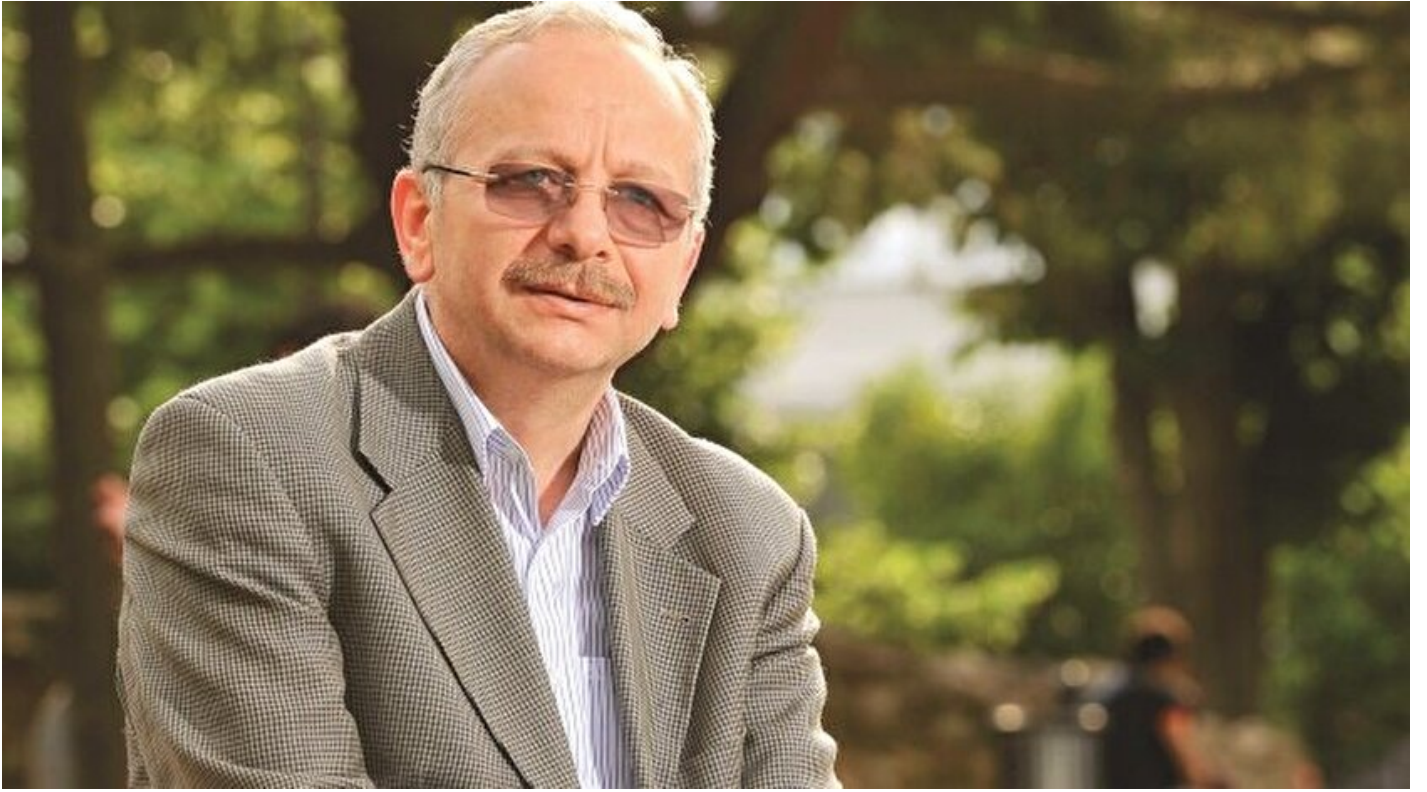
Abone Ol

Google News

İlker Nuri Öztürk

14 Aralık 2016, 04:00

Yeni Şafak



YORUM



PAYLAŞ

Çağdaş Türk İslâm Düşüncesi Tarihi ve İslamcılık alanındaki çalışmalarıyla tanınan Prof. Dr. İsmail Kara, ilk cildi 2008 yılında çıkmış olan Cumhuriyet Türkiye'sinde Bir Mesele Olarak İslâm kitabının ikinci cildini yayınladı. Üç bölümden oluşan kitapta sırasıyla "Türk Usulü Laiklik", "Türkiye'de Din Eğitimi Var mı?", "Dini Yayıncılık ve Dini Fikriyatın Merhaleleri" konularından yola çıkarak değerlendirme ve çıkarımlarda bulunuyor. Eser, yakın tarih okuması olanağı da sunuyor. Prof. Dr. İsmail Kara ile FETÖ, 15 Temmuz, laiklik ve Tekpartili dönemde başlayan Doğu-Batı Klasikleri üzerine konuştuk.

Cumhuriyet Türkiye'sinde Bir Mesele Olarak İslâm kitabınızın yeni çıkan ikinci cildi ile ilki arasında 8 yıl var. Yaşanan olayların gecikmede bir etkisi var mı?

Esas itibariyle yok. Gecikmenin sebebi araya giren başka çalışmalar. Fakat ikinci ciltte ele aldığım konuları işlerken elbette son yıllarda olup bitenleri de dahil ettim, onları da değerlendirmeye tabi tuttum.

## DİNDAR KİŞİLER LAİKLIĞI SAVUNUYOR

İkinci cildin ilk bölümü “Türk Usulü Laiklik” başlığını taşıyor. Birçok yeni bilgi ve yorum var burada. Dinde reform ve darbelerle din-diyamet meseleleri arasındaki ilişkileri niçin bu bölüme dahil ettiniz?

Laiklik meselesinin farklı bir bakış açısıyla ve yeni tasniflerle ele alındığı ve tartışıldığı doğru. Zaten laiklik konusu soğukkanlılıkla, doğru ve yerinde kuşatılamazsa Türkiye'de din meselesinin problemleri ve imkânları yeterince anlaşılabilir kanaatındayım. Laiklik politikalarının mağduru ve söylem itibariyle muhalifi olan dindar kişilerin ve çevrelerin, muhafazakâr siyasetçilerin giderek laik ve seküler bir zihniyete, hatta laikliği savunmaya doğru hareket etmelerine de dikkat etmek lazım. Bunu da ele alıyoruz.

Dinde reform meselesi de bu açıdan önemli. Çünkü sadece dinde reform talep edenlerin değil reform kelimesini kullanmayan ama dinde ıslah, ihya ve tecditten bahseden birçok ilim adamı ve aydınının yahut İlahiyatların, Diyanet'in ifadeleri ve dili ciddi bir tahlile tabi tutulursa dinde reformla ilişkilendirilebilecek taraflarının olduğu görülebilir.

Darbeler gelirse...

Darbelerin laiklik politikalarını tahkim ettiği, dindarları, dini hareketleri baskı altına aldığı üzerinde çok durulmuştur. Bu doğru. Ben buna ilaveten Türkiye'deki dinî canlanmalarla, dinî düşünce ve hareketlerle darbeler arasında en azından kronolojik olarak müsbet bir ilişki olduğunu da gündeme getiriyorum. Pek dikkat edilmeyen ve araştırılmayan nazik bir konudur bu. Kitapta bu paradoksal durumun örnekleri var.

## ÜLKEMİZDE DİN EĞİTİMİ YOK

İkinci bölüm din eğitimine ayrılmış. Siz, Türkiye'de din eğitimi var mı diye soruyorsunuz. Niçin?

Çünkü teknik mânada din eğitimi yok ülkemizde. Laik Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İmam Hatip Liselerinin, laik YÖK'e bağlı İlahiyat Fakültelerinin verdiği eğitimin teknik mânada din eğitimi olduğunu sanırım dünyada bu meselelerle uğraşan hiç kimseye anlatamazsınız. Bu bölümün başlıklarından biri, bu yüzden “İlahiyat Fakülteleri dinî kurumlar mı laik kurumlar mı?” şeklinde konulmuştur. Aynı soruyu Diyanet için de sorabiliriz.

Bakın bu işin bir tarafıdır. Bu kurumlar içindeki kişilere, öğrencilere ve halka sorsanız büyük bir ihtimalle bu müesseselerin din eğitimi veren ve dinî kurumlar olduğunu söyleyeceklerdir. Türkiye'de laiklikle, dinle alakalı meselelerin böyle bize mahsus enteresan ve garip tarafları vardır. Bunları konuşup tartışmamız lazım. Yoksa kaba laiklik tartışmaları arasında

kayıplarımız artarak günlerimiz gelip geçer.

Peki mecburi din dersleri meselesi...

Din derslerinin statüsünü ve muhtevasını konuşmadan mecburiliğini konuşmanın yanlış olduğunu ve bizi esas meselelerden uzaklaştırdığını çok söylemiş biriyim. Yine de Türkiye şartlarında mecburi olmasının ve muhtevasının, Alevilik dolayısıyla yapıldığı gibi seyretilmesini değil kuvvetlendirilmesini savunuyorum. Çünkü Türkiye şartlarında yetersiz de olsa eğitilmiş insanların bütünü din kültürü edinmelerinin başka bir yolu yok. Herkes için din eğitimini havale edeceğimiz sivil toplum yahut sivil kurum yok. Bakın sosyal bilimlerde din merkezli yapılan çalışmaların çok yetersiz kalışının, çokça yanlışlara sürüklenişinin sebebi akademisyenlerin kendi mesleklerini icra edecek kadar dini bilgiden yoksun oluşlarıdır. Cuma namazının cemaatle kılındığını, haccın kurban bayramı günlerinde yapıldığını bilmeyen ama dini konularda metinler yazan, ahkâm kesen siyaset bilimciler, sosyologlar, alan araştırmacıları var. Bence böyle devam edemeyiz.



Kitabınızın son bölümü dini yayınlara, dini düşünceye ayrılmış. Bir yanda dini yayınlar kısıtlanıyor diğer yanda Hasan Âli Yücel'in yayınlamaya başladığı Doğu ve Batı klasiklerine birlikte yol veriliyor. Bunu nasıl okumalıyız?

Tekpartili yılların bu türden paradoksları çok, bunları çok yönlü olarak ele almak lazım. Ana çizgi dini yayınları sıkı kontrol altına almak ve mümkün olduğu kadar aşağıya çekmek. Diğer tarafta devletin desteğiyle ve resmi kurumlarca yayınlanan Elmalılı Tefsiri gibi, Tecrid-i Sarih Tercüme ve Şerhi gibi her mânasıyla büyük eserler var. Hasan Âli Yücel'in bazı teşebbüsleri de böyle. Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı İslâm Ansiklopedisi, Şark klasikleri bunlar arasında. Diyanet'in bazı yayınları, özel sektörün bastığı birkaç kitap gibi başka örnekler de var. Kitapta bunların bellibaşlılarını tanıtır değerlendiriyorum, bazıları için de listeler veriyorum.

Temel dini bilgi kitapları, Hz. Muhammed'in Hayatı başta olmak üzere toplatılan ve yasaklanan kitaplar döneminden günümüze baktığımızda dini yayıncılık alanında ne durumdayız? Hangi eksiklik ve problemlerden bahsedebiliriz?

Çokpartili hayata geçişle birlikte dini yayıncılık da giderek açılıyor ve genişliyor. Bugün elbette hem sayı hem muhteva olarak çok farklı bir yerdeyiz. Yalnız bugünkü durumun doğru değerlendirilebilmesi için birkaç hususa dikkat etmek lazım. Bunlardan biri sayıları ve kaliteleri artan yayınların bugünün ihtiyaçlarını karşılama ve Türkiye'yi taşıma kapasitesine bakmaktır.

İkincisi İslâm dünyası ve dünya ile irtibatlarıdır. Üçüncü olarak da dil ve ifade biçimlerinden bahsedebiliriz. Bunları hesaba katarak bakarsak iyileşmeler yanında eksiklikleri ve zaafı da görebiliriz. Bence en büyük problem dinî yayınların hâlâ ya doğrudan veya dolaylı yollarla tercüme ağırlıklı olmasıdır. Tercüme faaliyetini küçümseyemeyiz ama problemlerini görmemiz lazım. “Müslüman Kardeşler Türkçeye Tercüme Edildi mi?” başlıklı kısımda bu meseleyi çok yönlü tartışıyorum

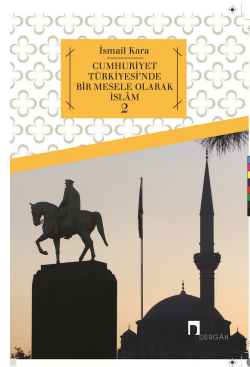
## VAZİFEM KOMPLO ÜRETMEK DEĞİL

Türkçe öğretemeyen Türk eğitim sisteminden bahsediyorsunuz. Bundan, harf inkılabı sonrası yaşanan büyük kırılmaya bir atıf mı yoksa günümüze dek uzanan sistem problemini mi anlamalıyız?

Bence her ikisini. Harf İnkılabının büyük bir boşluk ve yetersizlik ortaya çıkardığı tartışma dışıdır. Ama 70-80 senedir bu problemi çözemeyen, malesef Türkçe öğretemeyen, hatta öğretmek diye bir derdi olmayan bir eğitim sistemi ve her kademedeki yetkililer sorumluluğu öteye beriye atarak yoluna devam edemez. Bu konuyu “Müslüman Kolej Olur mu?” başlığı altında ele alıyorum. Acaba İngilizce öğretmek müteedeyyin, muhafazakâr insanlar için de Türkçe öğretmenin önüne mi geçti diye soruyorum.

Bir röportajınızda FETÖ'nün yükselişte olduğu yıllarda bu oluşuma şüpheyle yaklaştığınızı söylüyorsunuz. İkinci ciltte de zaman zaman temas ediyorsunuz. Erkenden dikkatinizi çeken belli başlı özellikler nelerdi?

Bu konulardaki ilk yazıları 1995-97 yılları arasında, nerede ise herkesin Gülen hareketine müsbet baktığı dönemlerde, Yeni Şafak gazetesinde yazdım. Bunlar Şeyhefendinin Rüyasındaki Türkiye kitabında yer alıyor. Sonra Cumhuriyet Türkiye'sinde Bir Mesele Olarak İslâm'ın ilk cildinde uzunca bir bölüm halinde cemaat ve tarikatlar meselesini ele aldım, tartıştım. Röportajlarımda da açık ve net yorumlar yaptım. Benim vazifem komplo üretmek, karalamak yahut göklere çıkarmak değil, meseleyi Türkiye'nin bir problemi olarak soğukkanlılıkla ele almak, tahlil ve tenkit etmektir.



Nelere temas etmişsiniz?

Hatırlatmak kabilinden önemlilerine işaret edebiliriz: Siyasî merkez 12 Eylül darbesinden sonra Diyanet'in de katkılarıyla cemaat ve tarikatlara yeni bir yer ve yol biçmiştir. Nurculuğun içinden çıkan Fethullah Gülen hareketinin yeni bir aşamaya intikali de bu dönemdedir. Birçok dönem,

birçok iktidar, birçok siyasî lider değişmesine rağmen hareketin devletin içinde ve dışında büyümesi devam etmiş, açıkça destek görmüştür. Soğuk Savaş sonrası dönemde buna yurtdışı da eklenecek ve yine birkaç sene öncesine kadar ciddi destek görecektir. Bu hareket diğer dinî gruplara ve siyasî oluşumlara paralel olarak hem siyasî merkeze yakınlaşmış hem de yükselen, - Türkiye'ye boca edilen de diyebilirim- uluslararası söylemleri benimsemeye başlamıştır. Dinlerarası diyalog, birarada yaşama, ılımlı-kültürel İslâm, sivil toplum, insan hakları, demokrasi, liberal düşünce, Medine vesikası edebiyatlarını başından itibaren ihtiyatla, tedirginlikle ve tenkitle karşıladım. Ayrıca bu kavramların kendilerinde bir karşılığı yoktu, pek meseleleri de değildi, araç olarak kullanıyorlardı. Bu gerekçe ile başlıkları şatafatlı olan ve herkesin akın ettiği Abant toplantılarının hiçbirine katılmadım.

Hiç de normal ve masum görmediğim bir mesele daha vardı; Gülen hareketi siyasî merkezle, sol ve Kemalist kesimle, özellikle liberallerle, sermaye çevreleriyle yakınlaşırken dinî gruplarla mesafelerini artırıyor, bir kısmını bastırıyordu. Yakın olmadığı Erbakan'dan daha da uzaklaşırken Ecevit'e yaklaşıyordu. İmam Hatiplerin zayıflatılmasına, başörtüsü meselesine sağır kalmayı tercih etmesi de böyledir. Halbuki üst kadrosunun neredeyse tamamı İmam Hatip çıkışıdır.

Laikliğin, Mustafa Kemal'in yeniden anılmaya başlandığını 15 Temmuz darbe girişimi sonrası cemaatler üzerinden İslâmcılık'ın zarar gördüğünü söyleyebilir miyiz?

Burada gözden kaçan daha ciddi ve daha büyük bir hadise var. Birçok defa tekrarladığım gibi İslâmcılık bütün tarihi boyunca muhalefet hareketi olduğu kadar aynı zamanda bir uyum ve entegrasyon hareketidir. Bazen biri öne çıkar bazan öbürü. 12 Eylül darbesinden itibaren Türkiye'deki İslâmcılık hareketi uyum ve entegrasyon hattı kuvvetlenen bir harekettir. Hem fikren hem fiilen ve siyaseten. Uyumun öne çıktığı bir dönemde laikliğin, Mustafa Kemal vurgularının artması bence hiç şaşırtıcı değil ama elbette çok problemlidir. 15 Temmuz'da ve sonrasında olup bitenler bu zaviyelerden ele alınıp tahlil edilmeli. Bence öncesine de gidilerek...

Fotoğraflar, gazete kupürleri, karikatürler, kitap kapakları, afişler derken kitabınızda, tamamlayıcı bir görsel zenginlik mevcut. Hatta bir görsel şölen. Bu kadar önemli görseli nasıl, ne zaman derlediniz? İki ciltlik bu çalışmanın içindekiler kadar hazırlık süreci de merak uyandırıyor, kısaca bahseder misiniz?

Uzun bir hikâyeden kısaca bahsetmek zor. Bu iki cildin arkasında 30-35 senelik bir emek ve birikim var. Görsel malzemenin de öyle. Kitapta 85 sayfa tutan tekpartili yıllarda dini yayınlar kısmının ilk hali 1985 yılında Toplum ve Bilim dergisinde, 15 sayfalık bir makale halinde yayınlanmıştı. Şimdi bir kitap hacminde. 45 sayfalık "Müslüman Kardeşler Türkçeye tercüme edildi mi?" başlıklı kısmın ilk hali de aynı başlıkla Dergâh dergisinde, 1991 yılında birkaç sayfalık bir yazıydı. Sanırım bu iki örnek bir fikir verir.



#İsmail Kara

#Laiklik

ÖNERİLEN VİDEO

HAYAT E-POSTA ABONELİĞİ





15 Temmuz

[yenisafak.com/15Temmuz](http://yenisafak.com/15Temmuz)

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

[gzt.com/kudus](http://gzt.com/kudus)

Yeni Şafak Seçim

[yenisafak.com/secim](http://yenisafak.com/secim)

Yeni Şafak Ramazan

[yenisafak.com/ramazan](http://yenisafak.com/ramazan)

Yeni Şafak Spor

[yenisafak.com/spor](http://yenisafak.com/spor)

GZT Lokma

[gzt.com/lokma](http://gzt.com/lokma)

## MOBİL UYGULAMALAR



Apple



Android



Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

## Son Dakika

## Haberler

## Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

## Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler



## Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

## Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

## Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

## Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan



İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1  
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss



Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑  
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X